

Рецензія

на роботу «Доопрацювання історико-архітектурного опорного плану м. Києва, розробленого у складі проекту Генерального плану розвитку м. Києва та його приміської зони до 2025р.»

Розробник: Український державний інститут культурної спадщини (УДІКС)

Виконавці роботи:

- | | |
|-------------------|---|
| Савчук Г.М. - | науковий керівник роботи, заступник директора УДІКС, архітектор. |
| Приходько Є.П. - | ГАП, начальник відділу історико-містобудівних досліджень, архітектор. |
| Галицька В.О. - | провідний спеціаліст відділу історико-містобудівних досліджень, архітектор. |
| Поштаренко Ю.Г. - | провідний спеціаліст відділу історико-містобудівних досліджень, історик. |

Консультанти :

- | | |
|-------------------|---|
| Івакін В.Г. - | кандидат історичних наук, в.о. завідувача відділу археології Києва Інституту археології НАНУ. |
| Зоценко І.В. - | археолог, молодший науковий співробітник відділу археології Києва Інституту археології НАНУ. |
| Пархоменко Т.П. - | архітектор, історик архітектури (історичні міста). |

Зважаючи на значний обсяг об'єктів культурної спадщини у місті Києві, при графічному опрацюванні вони були розділені на три групи. Це культурна спадщина, пов'язана з плануванням і архітектурою, археологією, ландшафтом.

Такий підхід вже започатковано у міжнародній практиці ЮНЕСКО, зокрема, при здійсненні оцінки можливого впливу нових містобудівних перетворень на об'єкти всесвітньої спадщини.

Археологічна спадщина виділяється в окрему групу, оскільки вона в своїй більшості, має зовсім іншу хронологічну глибину, інший вигляд, ніж архітектурна містобудівна, історико-ландшафтна та природно-заповідна спадщини. Межі розповсюдження археологічної спадщини не співпадають з сучасними планувальними та функціональними межами. Необхідно підкреслити також комплексність, багатшаровість археологічних пам'яток міста Києва.

В переліку об'єктів культурної спадщини на 01.01.2019 р. зафіксовано 72 об'єкти археології, з яких в даному історико-архітектурному плані для роботи прийнято 31 об'єкт – ті, що мають ознаки території.


До складу графічної частини розробленого історико-архітектурного плану входить окреме креслення – Археологія, на який нанесені пам'ятки археології національного та місцевого значення, щойно виявлені об'єкти археологічної спадщини, археологічні заповідники, археологічні охоронні зони (рішення Київської міськради народних депутатів від 16.07.1979 № 920), охоронні зони окремих пам'яток археології, локальні ділянки історичного культурного шару. Крім того, в результаті консультацій з фахівцями Інституту археології НАНУ, на креслення нанесені межі Зон охорони археологічного культурного шару (пропоновані).

Всі зазначені об'єкти та зони охорони нанесені коректно і правильно відповідно до матеріалів, наданих Українському державному інституту культурної спадщини Інститутом археології НАНУ у рамках договору про співпрацю.

Висновок:

Всі зазначені об'єкти та зони охорони нанесені коректно і правильно відповідно до матеріалів, наданих Українському державному інституту культурної спадщини Інститутом археології НАНУ у рамках договору про співпрацю.

Підпис


Відділ картів
Інститут археології
В.Т. Забігую
Лобач Т.В.

Рецензія

на роботу «Доопрацювання історико-архітектурного опорного плану м. Києва, розробленого у складі проекту Генерального плану розвитку м. Києва та його приміської зони до 2025р.»

Розробник: Український державний інститут культурної спадщини (УДІКС)

Виконавці роботи:

- Савчук Г.М. - науковий керівник роботи, заступник директора УДІКС, архітектор.
- Приходько Є.П. - ГАП, начальник відділу історико-містобудівних досліджень, архітектор.
- Галицька В.О. - провідний спеціаліст відділу історико-містобудівних досліджень, архітектор.
- Поштаренко Ю.Г. - провідний спеціаліст відділу історико-містобудівних досліджень, історик.

Консультанти :

- Івакін В.Г. - кандидат історичних наук, в.о. завідувача відділу археології Києва Інституту археології НАНУ.
- Пархоменко Т.П. - архітектор, історик архітектури (історичні міста).

Основний результат роботи - **проведено територіальну організацію культурної та природної спадщини міста Києва на рівні генерального плану.**

В діючий історико-архітектурний опорний план **внесені численні зміни та доповнення**, зокрема:

1. Об'єкти культурної спадщини всіх видів, типів та категорій згідно **Переліку на 01.01.2019** р. нанесено на картографічну основу м. Києва.

2. На основі пооб'єктного обліку проведено узагальнення нерухомої історико-культурної спадщини міста, в обсязі достатньої для вирішення питань, її збереження та відповідного використання в містобудівному проектуванні на стадії генерального плану.
3. На основному кресленні здійснено узгодження між собою територій пам'яток (комплексів) містобудування, архітектури, археології, природно-заповідного фонду.
4. На кресленні історико-архітектурного опорного плану систематизовано та узгоджено між собою всі види історико-культурних територій, визначених та затверджених на початок його розроблення.
5. Запропоновано уточнення кількості та меж історичних ареалів.
6. Запропоновано коригування пам'ятко-охоронного зонування в межах історичних ареалів.
7. Розроблено узагальнену регулятивну систему – планувальні обмеження для рішень Генерального плану стосовно історико-культурних територій.

Ознайомившись з графічною частиною розробленого історико-архітектурного плану (основним кресленням) хотілося відмітити **головні, як на мене, здобутки даної роботи.**

1. Зафіксовано на картографічну основу міста об'єкти культурної спадщини всіх видів, типів та категорій згідно з Переліком 2019 р.
2. Перехід від пооб'єктного метода формування історико-архітектурного плану на містобудівний принцип проектування пам'яток (комплексів містобудування).
3. Узгодження між собою територій пам'яток (комплексів містобудування) архітектури, природно-заповідного фонду, що межують одна з одною.

Декілька **критичних зауважень** та пропозицій до даної роботи:

1. Дисгармонійні будівлі та споруди.

Розробити критерії та ознаки визначення дисгармонійних будівель та споруд, та на цій основі їх виявити. При цьому обов'язково вказати, на можливі, методи зменшення або повного усунення впливу дисгармонійних будівель та споруд на історичну забудову.

2. Панорами міста.

В схемі «Видове розкриття пам'яток архітектури та містобудування» вказати фронти та зони огляду, з яких історичні панорами міста повинні залишитися незмінними. Це стосується верхньої панорами міста, нижньої панорами (Поділ, Видубицький монастир, Корчувате), панорам природньо-ландшафтних комплексів.

3. В схемі «Ландшафт» посилити охоронні вимоги до територій схилів міста від Замкової гори до Кирилівської церкви. Ця територія активно забудовується, що суттєво змінює існуючий ландшафт та панораму міста.
4. Картографічна основа м. Києва М1:10.000 виконана декілька років тому. Нанести на топогеодезичну основу збудовані за цей час нові об'єкти та споруди.
5. Доцільно запровадити постійний моніторинг історико-архітектурного опорного плану з виділенням необхідних коштів на його проведення.

Висновок:

Робота **«Доопрацювання історико-архітектурного плану м. Києва, розробленого у складі проекту Генерального плану розвитку м. Києва та його приміської зони до 2025 р.»** виконана на високому професійному рівні, з додержанням вимог чинної нормативної бази, з врахуванням міжнародних пам'яткоохоронних документів та рекомендацій.

Заслужений архітектор України

Лауреат державної премії України в галузі архітектури

Ширяєв В.Г.

РЕЦЕНЗІЯ
на Історико-архітектурний опорний план м. Києва
(Розробник – Український державний інститут культурної спадщини)

1. Розвиток історико-культурної спадщини – пріоритет політики держави та головна мета Генплану

1.1. Представлений на розгляд Історико-архітектурний опорний план м. Києва розроблено Українським державним інститутом культурної спадщини Міністерства культури України у складі проекту Генерального плану розвитку міста Києва до 2025 року на замовлення КО «Інститут Генерального плану м. Києва» відповідно до договору № 2/СП-09 від 01.06.2009 р. та на виконання Указу Президента N 157/2008 від 25.02.08.

В зазначеному Указі Президента «Про невідкладні заходи щодо розвитку міста Києва» визначено два основні завдання: «суттєве поліпшення транспортного та побутового обслуговування населення у місті Києві» та необхідність «перегляду Генерального плану міста Києва... з метою визначення територій, що мають особливу історико-культурну цінність, історичних ареалів міста та встановлення режиму використання цих територій». Тобто **збереження і розвиток історико-культурного потенціалу м. Києва та визначення територій, що мають особливу історико-культурну цінність було визнано пріоритетною метою коригування Генерального плану і, відповідно, розробки Історико-архітектурного плану.**

1.2 В Україні її культурно-історична пам'ять невідривно пов'язана з об'єктами нерухомої спадщини, що несуть в собі етнічні коди нації, втілюють її ідентичність, ідеали та здобутки. Вся новітня історія України свідчить, що періоди окупації, тоталітаризму та насильницьких змін нашої історії пов'язані в першу чергу із руйнуванням та фальсифікацією історичної пам'яті народу, знесенням аутентичних об'єктів культурної спадщини, що призводить до асиміляції, моральної деградації, аж до повного знищення нації. Отже, на сучасному етапі, як ніколи, **збереження спадщини є пріоритетом політики та ідеології держави.**

1.3. **Стратегію національної політики України щодо культурної спадщини** повинні визначати кілька чинників: з одного боку, **втілення за допомогою пам'яткоохоронної доктрини європейських демократичних цінностей** і, з другого, **підсилення національної, патріотичної складової, ідентифікації нації.**

2. Збереження історико-культурної спадщини - міжнародно-правове зобов'язання нашої держави перед світовою спільнотою.

2.1. **Культурна спадщина України є невід'ємною частиною світового культурного надбання та її охорона регламентується міжнародними нормами.** Необхідність її збереження обумовлена Конституцією України, Законом України «Про охорону культурної спадщини», іншими нормативно-правовими актами. Збереження і примноження культурних цінностей належать до пріоритетних напрямів політики держави, охорона культурної спадщини є міжнародно-правовим зобов'язанням нашої держави перед світовою спільнотою.

2.2. В ч. 3 ст. X Декларації про державний суверенітет України держава "визнає... **пріоритет загально-визнаних норм міжнародного права перед нормами внутрішньодержавного права**". Крім того, у ст. 18 Конституції України проголошено, що зовнішньополітична діяльність України здійснюється за загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права, а в ст. 9 Конституції зазначено, що "чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана

Верховною Радою України (ратифіковані), є **частиною національного законодавства України**».

В Ст. 19 Закону України від 29 червня 2004 р. "Про міжнародні договори України" проголошено: "п.2. Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено **інші** правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то **застосовуються правила міжнародного договору**".

Цей принцип підтверджується також у ст. 27 Віденської конвенції про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. (до якої приєдналася й Україна): "Учасник не може посилається на положення свого внутрішнього права як на виправдання для невиконання ним договору".

2.3. Отже, норми Конституції України мають більшу юридичну силу, ніж норми міжнародних договорів, і міжнародний договір не може суперечити Конституції України. Водночас **норми чинних ратифікованих міжнародних договорів України є частиною національного законодавства і мають більшу юридичну силу** щодо всіх інших актів українського законодавства.

2. Ідеологія збереження культурних ландшафтів замість охорони окремих об'єктів

2.1. **Загальна концепція охорони окремих, ієрархічно структурованих пам'яток є застарілою** і не повинна бути покладена в основу розвитку європейської столиці. Вимоги усталеного розвитку історичних міст сьогодні базуються на концепції **культурних ландшафтів**, коли пам'ятки і визначні місця розглядаються як контекстуальне ціле, сформоване з матеріальних і нематеріальних складових. **Це означає перехід від ідеології охорони окремих пам'яток до збереження і розвитку середовища в цілому.**

2.2. Ці принципи задекларовані у Ксіанській декларації про збереження оточення споруд спадщини, визначних місць і території (Ксіан, КНР, 2005), Хартії про інтерпретацію та презентацію визначних місць культурної спадщини (Квебек, 2008), Європейській ландшафтній конвенції (Рада Європи, 2000 р., ратифікована Законом України від 07.09.2005 р. № 2831-VI); Рамковій конвенції Ради Європи про значення культурної спадщини для суспільства (27.10.2005 р., ратифіковано Законом України № 581-VII від 19.09.2013), Віденському меморандумі та інших. **Україна ратифікувала ці міжнародні Закони, тому вони повинні бути закладені в концепцію розвитку столиці.**

Київ відкриває Список історичних населених місць України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 №878, і являє собою культурний ландшафт, як цілісний об'єкт містобудівної спадщини.

Предметом охорони культурного ландшафту такого високого рівня мають бути: основи давнього планування, гармонічно поєднані з природним ландшафтом архітектурні ансамблі - пам'ятки містобудування і архітектурні комплекси, просторові зв'язки між ними, а також особливості та архітектурна цінність рядової історичної забудови, при її масштабній узгодженості з провідними об'єктами культурної спадщини. **Цю концепцію закладено в основу наданого на розгляд Історико-архітектурного опорного плану**

3. Історико-архітектурний опорний план

3.1. Починаючи з 2009 року, робота над розробкою ІАОП Києва проводилась різними колективами, наслідком чого стало декілька редакцій переданої Замовнику документації. Фактично, на початок 2012 р. роботу було завершено. Проте Наказ МКУ від 29.10.2014 № 911 зупинив дію свого попереднього наказу в частині

затверджених зон охорони пам'яток та меж історичних ареалів м. Києва, на цей час було внесено зміни в нормативну базу: в дію було введено ДБН Б.2.2-3:2012 «Склад та зміст історико-архітектурного опорного плану населеного пункту» та ДСТУ Б.2.2-10:2016 «Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування». Отже, Замовник доручив Інституту чергове доопрацювання історико-архітектурного опорного плану. Робота виконувалася шляхом коригування чинного Історико-архітектурного (Історико-містобудівного) опорного плану Києва, розробленого Науково-дослідним інститутом теорії та історії архітектури і містобудування (НДІТІАМ) у 2001 р. та затвердженого рішенням Київської міської ради від 28.03.2002 №370/1804 у складі Генерального плану Києва, на базі оновленої на 2019 рік інформації

3.2. Основним результатом роботи стали пропозиції щодо коригування меж історичних ареалів та пам'яткоохоронного зонування, а також територіальна організація культурної та природної спадщини міста Києва на рівні генерального плану (на кресленні Історико-архітектурного опорного плану проведено узгодження та систематизацію територій, пов'язаних з розташуванням та збереженням об'єктів культурної спадщини).

Зокрема:

1. Об'єкти культурної спадщини всіх видів, типів та категорій згідно Переліку на 01.01.2019 р. нанесено на картографічну основу міста Києва.

2. На кресленні Історико-архітектурного опорного плану узгоджені між собою території пам'яток (комплексів) містобудування, архітектури, археології, природно-заповідного фонду, що примикають одна до одної; систематизовано та узгоджено всі види історико-культурних територій, визначених та затверджених на початок його розроблення.

3. Запропоновано уточнення кількості та меж історичних ареалів.

4. Запропоновано коригування пам'яткоохоронного зонування в межах історичних ареалів.

5. Розроблено узагальнену регулятивну систему – планувальні обмеження для рішень Генерального плану стосовно історико-культурних територій: територій пам'яток та комплексів пам'яток, історико-культурних заповідників, зон охорони комплексних та для поодиноких пам'яток, буферних зон об'єктів культурної спадщини, історичних ареалів, територій, що згідно з чинним законодавством мають статус земель історико-культурного призначення.

3.3. Згідно з ДБН Б.2.2-3:2012 на Історико-архітектурний опорний план повинні бути нанесені всі затверджені об'єкти історико-культурної спадщини. На першому етапі робиться інвентаризація та фіксація пам'яток в графічному, табличному та списковому вигляді, причому вони повинні коригуватись між собою. Другий етап - розробка зон охорони, що має бути розроблений в суворій відповідності до меж територій існуючих і пропонованих пам'яток та історичної забудови. Третій етап - рекомендаційний. **Всі ці етапи виконано і представлено на розгляд.**

4. Межі і режими охоронних зон

4.1. Комплексне охоронне зонування міста Києва до останнього часу залишалось у вигляді, затвердженому рішенням Виконкому Київської міської Ради народних депутатів від 16.07.1979 № 920, без будь-яких змін, хоча вже на 2000 р. потребувало перегляду і значного коригування, включно із змінами термінології в законодавчій сфері охорони пам'яток.

Розробка зон охорони для окремих пам'яток без їх обов'язкового об'єднання у взаємопов'язану загальну систему пам'яткоохоронних територій створює можливість «ручного» регулювання режимів використання окремих земельних ділянок в умовах щільного розміщення об'єктів культурної спадщини. Тому авторами запропоновано обґрунтоване коригування історичних ареалів та режимів їх використання в межах Історико-архітектурного опорного плану.

4.2.. Розроблено **узагальнену регулятивну систему** – планувальні обмеження для рішень Генерального плану стосовно історико-культурних територій: територій пам'яток та комплексів пам'яток, історико-культурних заповідників, зон охорони комплексних та для поодиноких пам'яток, буферних зон об'єктів культурної спадщини, історичних ареалів, територій, що згідно з чинним законодавством мають статус земель історико-культурного призначення.

4.3. В Історико-містобудівному опорному плані, затвердженому у складі чинного Генерального плану м. Києва до 2020 р. рішенням Київської міської ради від 28.03.2002 №370/1804, було визначено сім історичних ареалів без встановлення обмежень господарської діяльності в їх межах. Загальна площа території ареалів складає близько 8202.70 га, що становить приблизно 9.8% від загальної території міста Києва.

За результатами проведеного аналітичного опрацювання ареалів стосовно наявності в їх межах об'єктів культурної спадщини запропоновано **обґрунтовано зменшити кількість історичних ареалів до двох - Центрального** (фактично в межах території, що в Історико-архітектурному опорному плані 2001 р. названа Давньокиївською частиною міста) та **Південного** (об'єднані в один Китаївський та Південний ареали).

При цьому загальна площа території проектних ареалів збільшена і складатиме близько 8484.92 га, що становитиме біля 10.15% загальної території міста Києва. В межах запропонованих ареалів знаходиться 98.3% із 100% містоформуючих (територіальних) об'єктів містобудівної та архітектурної спадщини, 86.7% територіальних об'єктів археологічної спадщини, 40.3% територіальних об'єктів природно-заповідного фонду, 94.6% окремих інших об'єктів культурної спадщини, що не ввійшли в названі групи. Ці дані зведені в таблицю загальної кількості об'єктів культурної спадщини по ареалах. Однак, враховуючи загалом правильний територіальний підхід, бажано би було доповнити таблицю також відсотками площі в кожному ареалі, зайнятими пам'ятками та їх комплексами

4.3. **Режими зон охорони прописані відповідно до ДБН і відповідають вимогам збереження історико-культурної спадщини..** Проте режими зон регулювання можуть бути додатково уточнені.

4.4. Авторами слушно прийнято **визначення територій комплексних охоронних зон та охоронних зон пам'яток та комплексів – територіями історико-культурного призначення**, що узгоджується із міжнародним законодавством та державними нормами права.

5. Перелік об'єктів історико-культурної спадщини

5.1. Нерухома культурна спадщина м.Києва охоплює найширший хронологічний типологічно-видовий діапазон пам'яток. За статистичними даними міського органу охорони культурної спадщини станом на 01.01.2019 в Києві зареєстровано всього 3 583 об'єкти культурної спадщини, але фактично (без втрачених з різних причин, але з обліку не знятих) в наявності **3 462** об'єкти. З них близько третини перебуває в Державному реєстрі нерухомих пам'яток України.

Майже тисячу об'єктів культурної спадщини із загального статистичного переліку становлять окремі могили та склепи (близько 800), меморіальні та пам'ятні дошки, декоративні панно, окремі дерева, монументи, скульптурні пам'ятники та

пам'ятні знаки, пам'ятні місця. Ці об'єкти є дрібномасштабними і не знаходяться в полі уваги генералізованого рівня містобудівної документації.

Пам'ятки археологічної спадщини в кількості 72 об'єкти та природно-заповідного фонду (в частині садово-паркового мистецтва) в кількості 101 об'єкт мають свою окрему специфіку.

Обличчя історичного міста, його своєрідність визначається, в основному, пам'ятками містобудування та архітектури, які становлять найчисленнішу за кількістю групу – 2 166 об'єктів культурної спадщини.

5.2. Важливо те, що переважна більшість окремих об'єктів культурної спадщини є складовими цілісних містобудівних утворень – громадських, житлових, історико-меморіальних комплексів, житлових міських садиб, пам'яток містобудування, садово-паркової архітектури, що також перебувають на державному обліку. Значну групу становлять архітектурні та історичні комплекси пам'яток, цінні своєю містоформуючою роллю в структурі міста. Найдавніші з них – монастирські, храмові та громадські комплекси стали окрасою київських ландшафтів. Загальна кількість окремих об'єктів культурної спадщини, що є складовими для 60 комплексів та 128 житлових садиб, становить 1 115.

Проте реєстрація пам'яток в загальній системі державного обліку все ще залишається пооб'єктною та описовою (в текстовій чи табличній формі з зазначенням поштової адреси), без достатнього розуміння необхідності обліку об'єктів їх історичного оточення, в той час, як основним аспектом структурного дослідження культурної спадщини виступає її територіальне вивчення та аналіз

5.3. Автори позначили на опорному плані існуючі пам'ятки національного, місцевого значення та щойно виявлені, причому. Наукова робота з виявлення нових об'єктів культурного надбання в даній роботі не планувалася. Але перегляд списку об'єктів історико-культурної спадщини та навіть тих пам'яток, що вже знаходяться в Реєстрі, є терміново необхідним і важливим. ***Ще й досі переважну частину списку займають пам'ятки історії, пов'язані з революційними подіями або могили воїнів «Великої Вітчизняної війни».*** Пріоритет повинен надаватися об'єктам, що підкреслюють давнє походження, значення і роль держави, особливо в періоди незалежності. Це пов'язане з необхідністю відновлення історичної пам'яті та ***вимогами декомунізації.***

5.4. Необхідний ***перегляд самого поняття «пам'ятка»*** — воно походить від слова «пам'ять», отже, треба включати в перелік пам'яток не тільки будівельні об'єкти, а пам'ятні місця, ландшафти, відбудовані об'єкти, музеєфіковані комплекси. Пам'ятка завжди слугувала розвитку майбутнього, а не лише зберігала минуле. Тому найголовніше завдання сьогодення — відновлення пам'яті та популяризація спадщини.

ВИСНОВКИ

1. ***Збереження історико-культурної спадщини на сьогодні повинно бути пріоритетним напрямом розвитку історичних міст України*** взагалі, і Києва зокрема. Культурні, інтелектуальні та історичні цінності суспільства є об'єктами національної безпеки держави. Втрати культурних цінностей, нерухомої спадщини, історичного вигляду Києва є незворотними і непоправними, вони приводять до духовного жебрацтва, фальсифікації історії, втрат історичної пам'яті, знищення інтелектуального та творчого потенціалу суспільства в цілому. Вони не можуть бути компенсовані ані створенням нових визначних творів архітектури, ані розвитком культури в цілому.

2. ***Історико-культурній спадщині Києва повинно бути відведене начільне місце в Генеральному плані*** – її роль і значення повинні бути враховані

в бюджетному фінансуванні, в розподілі секторів економіки. Інвестиційна політика повинна бути спрямована в першу чергу на збереження і розвиток спадщини. Другим пріоритетним напрямом повинен стати туризм, теж на основі музеєфікації та залучення об'єктів нерухомої спадщини та історичних ареалів.

3. Норми чинних ратифікованих міжнародних договорів України є частиною національного законодавства і мають більшу юридичну силу щодо всіх інших актів українського законодавства. Це треба врахувати в Генеральному плані.

4. Слід принципово переглянути концепцію збереження пам'яток в Генеральному плані – необхідний перехід від ідеології охорони окремих пам'яток до збереження і розвитку середовища в цілому, контекстуальний розгляд історичного міста як сформованого історичного ландшафту.

В основу подальшої роботи з культурною спадщиною історичних міст мають бути покладені запропоновані авторами науково-методичні принципи:

– уявлення про спадщину як системне ландшафтно-містобудівне утворення, в якому окремі об'єкти не можуть бути збережені поза зв'язком одного з іншим та з навколишнім середовищем;

– територіальний підхід до збереження спадщини, коли основним об'єктом охорони та використання виступає культурний ландшафт;

– розгляд діяльності з охорони та збереження історико-культурної спадщини як невід'ємної частини соціокультурних, соціально-економічних, політичних та екологічних процесів.

5. Авторами слушно запропоновано **зменшити кількість історичних ареалів до двох - Центрального та Південного**. При цьому загальна площа території проектних ареалів збільшена і складатиме близько 8484.92 га,

6. В Генеральному плані та історико-архітектурному опорному плані надалі слід **продовжити коригування та доповнення списків існуючих пам'яток** та провести їх інвентаризацію. Терміново необхідний перегляд переліку об'єктів історико-культурної спадщини та навіть тих пам'яток, що вже знаходяться в Реєстрі. Досі переважну частину списку займають пам'ятки історії, пов'язані з революційними подіями або могили воїнів «Великої Вітчизняної війни». Виключення цих об'єктів із списку історико-культурної спадщини пов'язане з необхідністю відновлення історичної пам'яті та вимогами декомунізації.

7. Пропонується детальніше опрацювати режими зон регулювання.

8. Бажано доповнити таблицю загальної кількості об'єктів культурної спадщини по ареалах також відсотками площі в кожному ареалі, зайнятими пам'ятками та їх комплексами.

9. Подекуди в тексті зустрічаються граматичні та синтаксичні помилки.

10. Дані зауваження не знижують високої якості наданого на розгляд історико-архітектурного опорного плану, носять рекомендаційний характер та можуть бути виправлені в робочому порядку.

11. Слід відзначити високу якість роботи та використання принципово нового, пов'язаного з міжнародними нормами методичного підходу до збереження історико-культурної спадщини, запропонований авторами.

Віце-президент Національної спілки архітекторів України,
кандидат архітектури,
дійсний член ІКОМОС



О.П. Олійник

13.11.19

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

**УКРАЇНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ
КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
(УДІКС)**

Юридична адреса: 04086, м. Київ, вул. Петропавлівська, 15
Поштова адреса: 01054, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 36
тел./факс (+38044) 272-52-92;
тел. (+38044) 272-52-32; (+38044) 272-52-07
e-mail: udiks@ukr.net
www.spadshina.org.ua



MINISTRY OF CULTURE OF UKRAINE

**UKRAINIAN
STATE INSTITUTE
FOR CULTURAL HERITAGE
(USICH)**

Legal address: Str. Petropavlivska, 15, 04086, Kyiv, Ukraine
Postal mailing address: Str. Yaroslaviv Val, 36, 01054, Kyiv, Ukraine
Tel./fax (+38044) 272-52-92;
Tel. (+38044) 272-52-32; (+38044) 272-52-07
e-mail: udiks@ukr.net
www.spadshina.org.ua

**Протокол №1
засідання Вченої ради Українського державного
інституту культурної спадщини**

Витяг по п. 2.

15.11.2019

м. Київ

Присутні члени Вченої ради: Прокопенко І.В., директор УДІКС (Голова Ради), Савостіна Л.Є., (заступник Голови Ради), Литвиненко І.А. (секретар Ради), Савчук Г.М., Болгарова М.Ю., Івакін В.Г., Діхтяр Я.Я., Кондратенко О.С., Малій Н.П., Попельницький О.О., Приходько Є.П., Стріленко Ю.М., Шумова О.В., Яшний Д.В.

Відсутні члени Вченої ради (1): Олійник О.П.

Присутні на засіданні Вченої ради: Вандюк О.П., Зоценко І.В., Крилова Г.А., Нечипоренко Ю.В., Левада М.Є., Ширяєв В.Г.

Головувала: Прокопенко І.В. (Голова Ради)

Протокол вела: Литвиненко І.А. (секретар Ради)

Слухали: Розгляд науково-проектної документації: Доопрацювання історико-архітектурного опорного плану міста Києва, розробленого у складі проекту Генерального плану розвитку міста Києва та його приміської зони до 2025 року.

Замовник: КО «Інститут генерального плану міста Києва»

Розробник: Український державний інститут культурної спадщини

Доповідачі: Савчук Г.М., Приходько Є.П.

Виступили: Прокопенко І.В., Діхтяр Я.Я., Левада М.Є., Зоценко І.В., Ширяєв В.Г.

ВИРІШИЛИ: науково-проектну документацію «Доопрацювання історико-архітектурного опорного плану міста Києва, розробленого у складі проекту Генерального плану розвитку міста Києва та його приміської зони до 2025 року» в цілому схвалити, доопрацювати в робочому порядку відповідно до зауважень членів Вченої ради. Рекомендувати для передачі Замовнику для подальших погоджень.

«ЗА» - 18

«Проти» - 0

«Утримались» - 1

Голова Ради

Ірина Прокопенко

Секретар Ради

Ірина Литвиненко

Витяг до п. 2.

15.11.2019

м. Київ

Присутні члени Вченої ради: Прокопенко І.В., директор УДККС (Голова Ради), Савчуг Г.М. (заступник Голови Ради), Литвиненко І.А. (секретар Ради), Богдарова М.Ю., Івакін В.Г., Діхтар Я.Я., Кондратенко О.С., Малиш Н.П., Попель-Яшицька І.О., Приходько С.П., Сурієнко Ю.М., Щумова О.В., Яценко Д.В.

Відсутні члени Вченої ради (1): Олійник О.П.

Присутні на засіданні Вченої ради: Васильок О.П., Зененко І.В., Крилова Г.А., Нечипоренко Ю.В., Левада М.С., Ширяєв В.Г.

Голомував: Прокопенко І.В. (Голова Ради)

Протокол веда: Литвиненко І.А. (секретар Ради)

Слухали: Розглянули науково-проектну документацію: Доопрацювання історико-архітектурного опорного плану міста Києва, розробленого у складі проекту Генерального плану розвитку міста Києва та його приміської зони до 2025 року.

Замовник: КО «Інститут генерального плану міста Києва»

Розробник: Український державний інститут культурної спадщини

Доповідач: Савчуг Г.М., Приходько С.П.

Виступили: Прокопенко І.В., Діхтар Я.Я., Левада М.С., Зененко І.В., Ширяєв В.Г.